

1. Doğayı oluşturan atmosfer, litosfer, hidrosfer ve biyosfer olmak üzere dört temel ortam bulunmaktadır. Doğal ortamları oluşturan unsurlar birbirleriyle sürekli etkileşim hâlinindedir. Doğal ortamlardaki bu etkileşim, dört ortamı oluşturan unsurların arasında gerçekleşebildiği gibi iki farklı ortamı oluşturan unsurlar arasında hatta bir ortamın kendi unsurları arasında bile gerçekleşebilmektedir.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisi örnek olarak gösterilebilir?

- A) Bataklık alanlarının kurutularak tarımsal faaliyetler için uygun alanlar haline getirilmesi
- B) Engebeli alanlarda ulaşımı geliştirmek için tünel ve köprülerin inşa edilmesi
- C) Sıcaklık ve yağışın fazla olduğu alanlarda bitki ve hayvan çeşitliliğinin fazla olması
- D) Atmosferdeki kirleticilerin artmasına bağlı olarak sera etkisi ve küresel ısınmanın artması
- E) Yazların sıcak ve kurak geçtiği bozkır alanlarında küçükbaş hayvancılığın yaygın olması

3. Ankara'da yapılan ve beş günlük süreyi kapsayan bir gözlemin sonuçlarından bazıları aşağıda verilmiştir.

- Gölge boyu kısalmaktadır.
- Gündüz süresi uzamaktadır.
- Gece gündüz arasındaki süre farkı azalmaktadır.

Buna göre gözlem hangi tarihler arasında yapılmış olabilir?

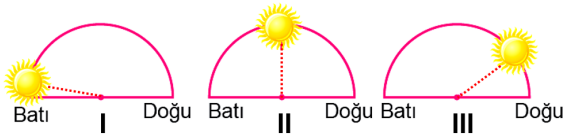
- A) 10 – 14 temmuz
- B) 21 – 25 eylül
- C) 1 – 5 aralık
- D) 22 – 26 şubat
- E) 15 – 19 mayıs

**OGM
MATERYAL**

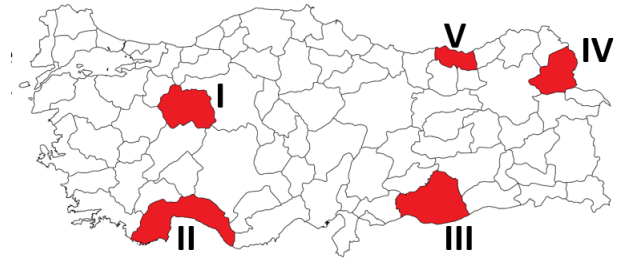
2. Aşağıda aynı enlem üzerinde bulunan üç farklı merkez için aynı anda Güneş'in ufuk düzlemi üzerindeki konumu verilmiştir.

Bu merkezlerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi söylenemez?

- A) Yerel saati en geri olan III. merkezdir.
- B) I ve II. merkezin öğle vakitlerinde güneş ışınlarını alış açıları aynıdır.
- C) Güneşin ufuktaki yükseltisi en az I. merkezdedir.
- D) II. merkez Başlangıç Meridyeni üzerindedir.
- E) En fazla boylam farkı I ve III. merkezler arasındadır.

4. Haritada koyu renk ile gösterilerek numaralandırılan beş alanın dördüne ait iklim özellikleri aşağıda verilmiştir.

- Yaz aylarında karasallık ve çöl etkisi ile sıcaklıklar yüksektir.
- Yağışların büyük bölümü kış mevsiminde genellikle cephe yağışı şeklindedir.
- Bağıl nem oranı yıl boyunca yüksek, yıllık sıcaklık farkı azdır.
- Yaz mevsimi özellikle yükseltinin etkisi ile serin ve kısa sürer.

Buna göre, haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisine ait iklim özelliği verilmemiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. Türkiye, üç tarafı denizlerle çevrili ayrıca dört denize kıyısı olan bir ülkedir. Buna bağlı olarak kıyılarımızda dalga ve akıntıların meydana getirdiği yeryüzü şekilleri ile kıyı tiplerine ait çok sayıda örnek bulunmaktadır.

Buna göre Türkiye kıyılarında;

- I. Fiyortlu kıyılar
- II. Dalmaçya kıyılar
- III. Ria tipi kıyılar
- IV. Kalanklı kıyılar

gibi kıyı tiplerinden hangilerine ait örnekler bulunmaz?

- A) Yalnız I
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

7. Anadolu'daki Kral Yolu, Çin'den Akdeniz ve Karadeniz kıyılarına kadar uzanan İpek Yolu, Hindistan'daki baharatı Akdeniz ve Kızıldeniz kıyılarına ulaştıran Baharat Yolu İlk ve Orta çağlarda kullanılan önemli ticari ulaşım yolları iken; coğrafi keşiflerle birlikte daha çok kıtalar arası ticarete kullanılmaya başlanan ulaşım sistemleri de gelişmiştir. Sanayi Devrimi sayesinde buhar gücüne dayalı makinelerin çalıştırılması ile temelleri atılan ulaşım sisteminin yanında, son yıllarda büyük gelişme gösteren ulaşım sistemlerinden biri de enerji kaynaklarının karalardan ve su altlarından taşınmasıdır.

Yukarıda hangi ulaşım sistemine ait bilgi yoktur?

- A) Hava yolu
- B) Boru hatları
- C) Demir yolu
- D) Deniz yolu
- E) Kara yolu

**OGM
MATERYAL**

ÖSYM TYT

6. Görsellerde Türkiye'nin farklı bölgelerinde görülen iki farklı kırsal yerleşme dokusu verilmiştir.

Yerleşme - I

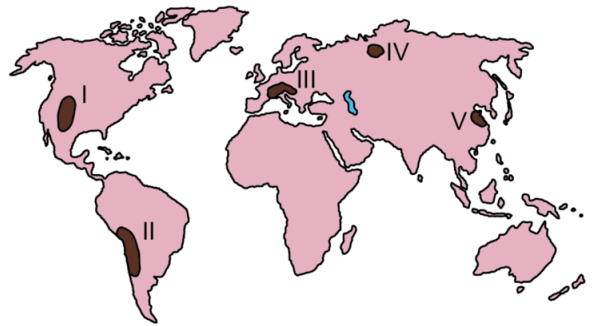
Yerleşme - II

Bu yerleşmelerin yaygın olduğu bölgeler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yerleşme - I 'in bulunduğu bölgede yer şekilleri daha engebeldir.
- B) Yerleşme - II 'in bulunduğu bölgede su kaynakları daha azdır.
- C) Yerleşme - I 'in bulunduğu bölgede tahıl tarımı daha yaygındır.
- D) Yerleşme - II 'in bulunduğu bölgede yer şekilleri daha düzdür.
- E) Yerleşme - I 'in bulunduğu bölgede tarımda sulamaya duyulan ihtiyaç daha azdır.

8. Haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangileri yüksek dağlık bölgeler arasında yer almaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve V
- E) IV ve V

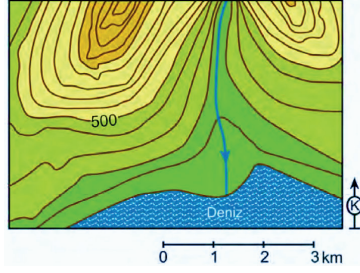

ÖSYM TYT

9. Yanda bir alana ait topoğrafya haritası verilmiştir.

Bu haritada aşağıdaki yer şekillerinden hangisi gösterilmemiştir?

- A) Boyun
- B) Vadi
- C) Delta
- D) Sırt
- E) Yamaç

11. Dünya şekli üzerinde verilen bilgilerin tamamıyla aşağıdakilerden hangisi daha fazla ifade edilmiş olur?

- A) Türkiye'nin sınır komşusu olduğu alanlar
- B) Türkiye'nin içinde yer aldığı jeopolitik bölgeler
- C) Akdeniz havzasında yer alan ülkeler
- D) Kuzey Yarım Küre'nin sanayileşmiş alanları
- E) Önemli boğaz ve kanallara sahip ülkeler

**OGM
MATERYAL**

10. Sürdürülebilir kalkınma, insan ile doğa arasında denge kurarak doğal kaynakları tüketmeden, gelecek nesillerin ihtiyaçlarının karşılanmasına ve kalkınmasına imkân verecek şekilde bugünün ve geleceğin yaşamını ve kalkınmasını programlamayı ifade etmektedir. En önemli doğal kaynaklardan biri olan tarım arazilerinin bilinçli bir şekilde kullanılması sürdürülebilirlik açısından önem arz etmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tarım arazilerinin sürdürülebilir kullanımına örnek gösterilebilir?

- A) Nüfusun hızla arttığı büyükşehirler ve çevresinde eğimli yamaçların tarıma açılması
- B) Tarımsal verim ve üretimi arttırmak için kimyasal ilaç ve gübre kullanımının yaygınlaştırılması
- C) Akarsu biriktirmesi ile oluşan düzlüklerin yapılaşma ve betonlaşmaya karşı koruma altına alınması
- D) Makineli tarım ile mera ve otlak alanlarının tarımsal faaliyet için kullanılmaya başlanması
- E) Kurak ve yarı kurak alanlarda toprağın bir yıl dinlenmeye bırakılması

12. Aşağıda şehirlere ait fonksiyonel özellikler verilmiştir.

- Bir ülkenin, bölgenin ya da uluslararası bir kuruluşun yönetim merkezinin bulunduğu şehirdir.
- Bir veya birden fazla dinî inancın merkezi ya da kutsal değerlere ve mekânlara sahip olan şehirdir.
- Hinterlandı geniş, önemli koy ve körfezlere sahip olan, ticaretin genellikle liman aracılığıyla yapılması sonucu gelişen şehirdir.
- Doğal ve beşerî turizm varlıklarının bulunması sayesinde gelişen şehirdir.

Buna göre yukarıda, hangi şehrin fonksiyonel özelliğine ait bilgi yoktur?

- A) Paris
- B) Marsilya
- C) Dubai
- D) Essen
- E) Kudüs

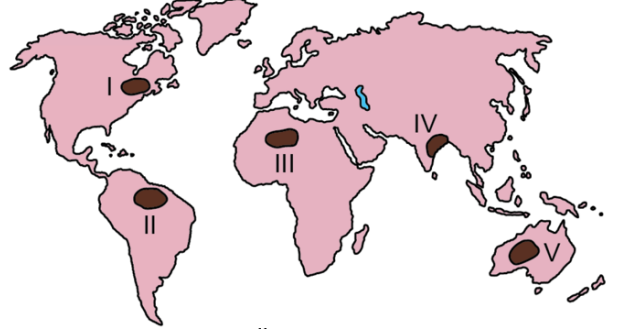
13. İşletmelerin sosyo - ekonomik bir varlık olduğu göz önüne alındığında, tüketicilerin davranışlarını yönlendirebilen 'Çevre Duyarlılığı' karşısında tepkisiz kalmaları beklenemez.

Bir işletmenin aldığı tedbirlerden hangisi, tüketicilerin davranışlarını çevre duyarlılığına yönlendirme amacına örnek oluşturur?

- A) İşletmedeki baca ve atık çıkışlarına filtreler takması
- B) Tesis çevresindeki yeşil alanları koruması ve artırması
- C) Ürünlerin sunumunda plastik poşet kullanımını azaltması
- D) Tesisin enerji ihtiyacını yenilenebilir enerjilerden sağlaması
- E) Ülke içindeki ticari faaliyetlerini daha fazla artırması

ÖSYM AYT

15. Haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

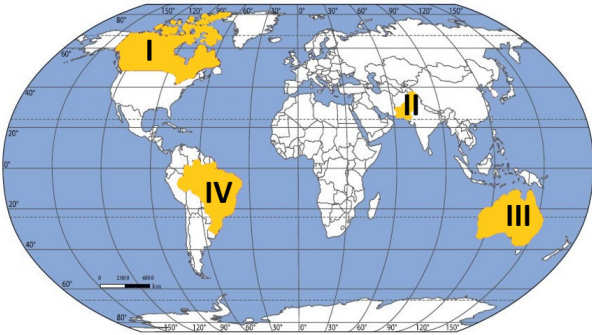
Bu alanların hangilerinde kuraklık, ekstrem bir doğa olayı olarak değerlendirilemez?

- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) II ve V
- D) III ve IV
- E) III ve V

**OGM
MATERYAL**

14. Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri ile sahip oldukları kaynakları etkin ve verimli kullanmaları arasında sıkı bir ilişki vardır.

Buna göre haritada işaretli ülkelere hangileri doğal kaynakları daha etkin ve verimli kullanan ülkelere örnek olarak gösterilebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

SORU NO	CEVAP ANAHTARI
1.	C
2.	D
3.	D
4.	A
5.	A
6.	C
7.	A
8.	E
9.	A
10.	C
11.	B
12.	D
13.	C
14.	B
15.	E